

Magiczny
Kraków

Piosenki Gebirtiga w Teatrze Barakah

2022-06-03

Nazywany ostatnim żydowskim artystą ludowym na terenie Polski i Bertoltem Brechtem z Kazimierza, w którego twórczości można znaleźć całą złożoność kultury i życia społecznego Żydów w przedwojennej Polsce, a przede wszystkim w Kroke, w Krakowie. Już jutro, 4 czerwca, w dniu 80. rocznicy zamordowania Mordechaja Gebirtiga, na scenie Teatru Barakah odbędzie się premiera spektaklu „Zun, zun, zang – język utracony”, przybliżającego twórczość barda z Krakowa.

Mordechaj Gebirtig (1877-1943) był kompozytorem, autorem wierszy i piosenek w języku jidysz i stolarzem, przez całe życie związanym z krakowskim Kazimierzem. Zginął 4 czerwca 1943 w krakowskim getcie – został zastrzelony przez gestapowca w czasie akcji deportacyjnej, zginął razem z ze swoim przyjacielem Abrahamem Neumanem, malarzem.

– Pokazujemy wojenny dorobek Gebirtiga, szeroko znanego ze swego przedwojennego repertuaru, często wesołych i melancholijnych piosenek. Ponieważ w większości przypadków brakuje oryginalnej muzyki wojennych tekstów, staraliśmy się, idąc śladem innych twórców, znaleźć odpowiednią formę, aby one odżyły. Zachowaliśmy jak najbardziej precyzyjną chronologię utworów, bo każda z piosenek jest wpisana w konkretny okres okupacji. Sytuacja z jej początków była inna niż w rok później czy przed samą śmiercią poety. Początkowy smutek przechodzi w zawód i rozpacz, później w rezygnację i ból. Ale często jest też nadzieja, tęsknota i chęć przekazania radości umęczonym ludziom, odrobinę bez troski dla najmłodszych mieszkańców krakowskiego getta czy Łagiewnik – idee, które towarzyszyły twórcom spektaklu przybliży jego reżyser Olek Mincer, podkreślając jednocześnie, jak ważne znaczenia w tej realizacji ma język żydowski – jidysz.

Piosenki Gebirtiga pomagają poznać symbole i motywy, które przekazywano w jidyszowym folklorze. Znajdziemy je w kołysankach, romantycznej liryce, nawiązaniach do odchodzących w przeszłość zawodów. Jak podkreślają badacze jego twórczości, utwory Gebirtiga odzwierciedlają też obyczajowy i społeczno-polityczny obraz epoki. Nawiązywał do walki pracowników o swoje prawa, wielkiej wojny i międzywojennego antysemityzmu, którego apogeum stanowiły pogromy. Opisywał umierające życie żydowskiego Krakowa w czasie II wojny światowej.

Wśród tłumaczy, którzy przekładali jego piosenki na język polski możemy wymienić Natana Grossa, Roberta Stillera, Mariana Hemara, Jerzego Ficowskiego, Agnieszkę Osiecką i Jacka Cygana.

W czasie przedstawienia wyświetlane będą zdjęcia obrazów Abrahama Neumanna, uznanego w Polsce i Europie pejzażysty, wykładowcy malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych i Wzornictwa Bezalel w Palestynie.

Dodatkowe informacje o spektaklu można znaleźć na stronie internetowej goszczącego go [Teatru Barakah](#).

- projekt i reżyseria: **Olek Mincer**
- dramaturgia: **Yosuke Taki**

**Magiczny
Kraków**

- aranżacja, akordeon, gitara: **Riccardo Battisti**
- muzyka, gitara, śpiew: **Olek Mincer**
- w nagraniach gościnnie wzięli udział: **Gabriele Coen** (klarnety) i **Anita i Ettore** (śpiew)
- autorem portretu Abrahama Neumanna jest **Samuel Hirszenberg**